Því dæmist rétt vera:

1. Stefndi, Alþýðusamband Íslands f. h. verkamannafélagsins Dagsbrúnar, skal vera sýkn af skaðabótakröfu stefnanda, Vinnuveitendafélags Íslands f. h. Finnboga Guðmundssonar, í máli þessu.
2. Stefndi, verkamannafélagið Dagsbrún, greiði 50 króna sekt í ríkissjóð.
3. Stefndi greiði stefnanda kr. 250.00 í málskostnað.

Dóminum ber að fullnægja innan 15 daga frá birtingu hans, að viðlagðri aðför að lögum.

Sératkvæði Sigurjóns Á. Ólafssonar.

Ég tel, að hér hafi ekki verið um verkfall að ræða heldur afgreiðslubann (boycott), og með því að lög nr. 80/1938 fjalla um verkföll en ekki boycott, þá heyrir mál þetta ekki undir félagsdóm og ber því að vísa því frá dómi.

Þriðjudaginn 7. nóvember 1944.

Nr. 12/1943. **Þórður Guðmundsson** (Eggert Claessen hrl.)
gegn
Alþýðusambandi Íslands f. h. Verkamannafélagsins Dagsbrúnar (Ragnar Ólafsson hrl.).

Dómarar samkvæmt síðasta málslið 48. gr. laga nr. 80 1938 Kristján Kristjánsson borgarfógeti og Sigurjón Á. Ólafsson alþm. í stað Árna Tryggvasonar borgardómara og Þorsteins Péturssonar skrifstofumanns.

Dómur.

Mál þetta er höfðað hér fyrir dómi með stefnu 7. maí f. á. af Þórði Guðmundssyni gegn Alþýðusambandi Íslands f. h. verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík.

Tildrög máls þessa eru þau, að í janúar 1943 kom til kaupdeilu milli Verkalýðs- og sjómannafélags Gerða- og Miðneshrepps annars vegar og atvinnurekenda suður þar hins vegar, um kaup og kjör verkafólks í landi. Hófst verkfall þar syðra þann 27. janúar 1943 hjá ýmsum atvinnurekendum, þar á meðal Útvegsbændafélagi Gerðahrepps, en stefnandi er félagsmaður í því. Verkfall þetta náði fyrst og fremst til verkafólks, er vann almenna verkamannavinnu í landi. En jafnframt tóku þátt í því hlutarmenn ráðnir til vélbáta, er gerðir voru út af

hlutafélögum þar syðra og félagsmönnum nefnds útvegsbændafélags, þó engin deila væri um kaup og kjör þeirra manna. Var stefnandi máls þessa, Þórður Guðmundsson, einn þeirra, sem verkfallið bitnaði á.

Með dómi þessa réttar í málinu nr. 7/1943, uppkveðnum 9. september þ. á., var talið, að óheimilt hefði verið, eins og á stóð, að láta nefnt verkfall ná til hlutarmanna, og það því talið ólöglegt að því leyti.

Alþýðusamband Íslands fór með samninga fyrir hönd verklýðsfélagsins í deilu þessari. Þann 23. janúar 1943, eða 4 dögum áður en verkfallið hófst, ritar það verkamannafélaginu Dagsbrún í Reykjavík og óskar þess, að félagið komi í veg fyrir, að bátar eða bílar nafngreindra atvinnurekenda í Gerða- og Miðneshreppi fái afgreiðslu á félagssvæði Dagsbrúnar, ef til verkfalls komi. Eru síðan taldir upp ýmsir þátar og bílar, þar á meðal bátur stefnanda, Óðinn G.K. 22.

Þann 27. og 29. janúar s. á. tilkynnir stjórn Dagsbrúnar ýmsum atvinnurekendum í Reykjavík, að félagið hafi ákveðið að verða við beiðni þessari, meðan umrætt verkfall standi og telur upp báta þá og bíla, er ekki verði afgreiddir, og var nefndur bátur stefnanda, Óðinn, meðal þeirra.

Stefnandi telur, að á nefnt afgreiðslubann Dagsbrúnar verði að líta sem samúðarverkfall af hálfu þess félags, til styrktar verkfalli Verkalýðs- og sjómannafélags Gerða- og Miðneshrepps. Telur hann, að samúðarverkfall þetta sé ólöglegt, og byggir þá staðhæfingu sína á því, að ekki hafi um ákvörðun þess verið fylgt ákvæðum II. kafla laga nr. 80/1938, því hvorki hafi farið fram atkvæðagreiðsla um það, hvort verkfall skyldi hefja, né heldur hafi það verið tilkynnt samkvæmt ákvæðum 16. gr. nefndra laga. Hér hafi líka verið um að ræða verkfall til styrktar verkfalli, sem hafi verið ólöglegt að nokkru leyti, og 17. gr. sömu laga þannig verið brotin. Hafi stefndi því gerzt brotlegur við 15., 16. og 17. gr. téðra laga, og þannig unnið til refsingar og orðið bótaskyldur gagnvart stefnanda.

Samkvæmt þessu eru dómkröfur stefnanda þessar:

1. Að dæmt verði, að téð samúðarverkfall verkamannafélagsins Dagsbrúnar hafi verið ólöglegt,
2. að stefndi verði dæmdur til að greiða sekt vegna hins ólöglega verkfalls,

3. að stefndi verði dæmdur til þess að greiða stefnanda skaðabætur eftir mati dómsins, og
4. að stefndi verði dæmdur til þess að greiða stefnanda málskostnað eftir mati dómsins.

Stefndi hefur krafizt sýknu af kröfum stefnanda og málskostnaðar úr hendi hans eftir mati dómsins.

Mótmælir hann því, að ákvörðun Dagsbrúnar um nefnt afgreiðslubann lúti ákvæðum II. kafla laga nr. 80/1938. Afgreiðslubönn þess konar, sem hér um ræðir, séu annars eðlis en verkföll þau og vinnustöðvanir, sem um ræðir í nefndum lögum og lúti ekki ákvæðum 15. né 16. gr. þeirra. Ákvæði 16. gr. um 7 daga frest eigi t. d. alls ekki við hér, því þau ákvæði eigi aðeins við um félög, sem ætli að knýja fram ákvörðun um kaup og kjör sinna eigin félagsmanna. Þá telur stefndi, að það geti ekki heldur skipt máli hér, þótt verkfall hlutarmanna í umræddri deilu hafi verið dæmt ólöglegt.

Það verður ekki talið, að ákvörðun verkamannafélagsins Dagsbrúnar um afgreiðslubann á báta þá og bíla, sem greinir í framannefndu bréfi félagsins til atvinnurekenda í Reykjavík og tilkynningin til þeirra, geti út af fyrir sig leitt til refsiábyrgðar fyrir nefnt félag eða skaðabótaskyldu gagnvart stefnanda þessa máls, enda þótt bátur hans væri talinn meðal þeirra farartækja, sem þar eru greind, þar sem ekki er upp komið, að neins konar banni hafi verið beitt sérstaklega gegn honum. Skiptir þá ekki máli í þessu sambandi, hvort taka þurfti nefnda verkbannsákvörðun samkvæmt fyrirmælum II. kafla laga nr. 80 1938 eða ekki, meðan afgreiðslubanninu var ekki í verki beint sérstaklega gegn stefnanda.

Samkvæmt framansögðu verður ekki talið, að stefndi hafi gerzt brotlegur við lög nr. 80/1938 vegna aðgerða gagnvart stefnanda í sambandi við umrætt afgreiðslubann né orðið bótaskyldur gagnvart honum og ber því að taka sýknukröfu stefnda til greina.

Eftir atvikum þykir rétt, að stefnandi greiði stefnda kr. 250.00 í málskostnað.

Dráttur sá, sem orðið hefur á því, að mál þetta væri flutt munnlega, stafar af því, að rétt þótti að bíða eftir dómum í málunum nr. 5—7/1943, en með þeim var skorið úr um lögmæti verkfalls þess, sem athafnir þær, sem um ræðir í þessu máli, voru stuðningur við.

Því dæmist rétt vera:

Stefndi, Alþýðusamband Íslands f. h. verkamannafélagsins Dagsbrúnar, á að vera sýkn af kröfum stefnanda, Þórðar Guðmundssonar, í máli þessu.

Stefnandi greiði stefnda kr. 250.00 í málskostnað innan 15 daga frá birtingu dóms þessa, að viðlagðri aðför að lögum.

Þriðjudaginn 7. nóvember 1944.

Nr. 13/1943. **Vinnuveitendafélag Íslands f. h. H/f Miðnes** (Eggert Claessen hrl.)
gegn
Alþýðusambandi Íslands f. h. Verkamannafélagsins Dagsbrúnar (Ragnar Ólafsson hrl.).

Dómarar samkvæmt síðasta málslið 48. gr. laga nr. 80 1938 Kristján Kristjánsson borgarfógeti og Sigurjón Á. Ólafsson alþm. í stað Árna Tryggvasonar borgardómara og Þorsteins Péturssonar skrifstofumanns.

Mál út af kæru um ólögmætt samúðarverkfall.

Dómur.

Mál þetta er höfðað hér fyrir dómi með stefnu 7. maí f. á. af Vinnuveitendafélagi Íslands f. h. H/f Miðnes gegn Alþýðusambandi Íslands f. h. verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík.

Tildrög máls þessa eru þau, að í janúar 1943 kom til kaupdeilu milli Verkalýðs- og sjómannafélags Gerða- og Miðneshrepps annars vegar og atvinnurekenda suður þar hins vegar, um kaup og kjör verkafólks í landi. Hófst verkfall þar syðra þann 27. janúar 1943 hjá Hraðfrystihúsi Gerðabátanna h/f, Miðnesi h/f, H/f Garði og Útvegsbændafélagi Gerðahrepps.

Verkfall þetta náði fyrst og fremst til verkafólks, er vann almenna verkamannavinnu í landi. En jafnframt tóku þátt í því hlutarmenn ráðnir til vélbáta, er gerðir voru út af nefndum hlutafélögum og félagsmönnum í ofangreindu útvegsbændafélagi, þó engin deila væri um kaup og kjör þeirra. Var stefnandi máls þessa, H/f Miðnes, einn þeirra, sem verkfallið bitnaði á.